

Jaar 2018
Afdeling 1
Nummer <gemblnr>
Publicatiedatum Niet invullen
Agendapunt <agpnr>
Datum initiatiefvoorstel 10-12-2018

Onderwerp

Instemmen met het initiatiefvoorstel van de raadsleden Hammelburg (D66), Roosma (GL), van der Burg (VVD), Simons (Bij1) en La Rose (PvdA) van 10 december 2018 getiteld: “**Jaarlijkse mensenrechtenscan begint bij rechten van Amsterdamse kinderen**”,

Met dit initiatiefvoorstel stellen wij u voor het volgende besluit te nemen:

De gemeenteraad van Amsterdam

Gezien het initiatiefvoorstel van de raadsleden Hammelburg, Roosma, van der Burg, Simons en La Rose van 10 december 2018 getiteld: “Jaarlijkse mensenrechtenscan begint bij rechten van Amsterdamse kinderen”, mede gezien de bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel en de behandeling in de raadscommissie algemene zaken c.a.

besluit:

- I. in te stemmen met genoemd initiatiefvoorstel;
- II. het college van burgemeester en wethouders te verzoeken:
 1. Jaarlijks een mensenrechtenscan te doen naar de naleving van door Nederland ratificeerde mensenrechtenverdragen in Amsterdam, te beginnen met de naleving van het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind (IVRK);
 2. Tijdens de eerste kinderrechtenscan in het bijzonder aandacht te schenken aan de bijzondere zorgplicht die de overheid heeft bij de naleving van kinderrechten van kwetsbare kinderen. Daarbij kan worden gedacht aan LHBTI-kinderen, kinderen die op de vlucht zijn, kinderen met een beperking en kinderen die in armoede leven;
 3. Ieder jaar naar aanleiding van de scan een Amsterdams actieplan op te stellen om de naleving van mensenrechten te verbeteren en deze te presenteren op de Internationale Dag van de Mensenrechten op 10 december;
 4. Op basis van dit jaarlijkse onderzoek verbeterpunten op het gebied van naleving van mensenrechten onder de aandacht te brengen bij relevante partners in de stad.
- III. kennis te nemen van de bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel.

Wettelijke grondslag

Art. 147a, lid 1

Art. 39 Reglement van orde voor de raad van Amsterdam

Tekst van openbare
besluiten wordt
gepubliceerd

Initiatiefvoorstel voor de raadsvergadering van

Initiatiefvoorstel

Inleiding

Mensenrechten zijn verankerd in de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens (UVRM) en de door Nederland geratificeerde mensenrechtenverdragen. Nederland, en daarmee Amsterdam, hebben een verdragsrechtelijke verplichting ervoor te zorgen dat deze mensenrechten worden nageleefd.

Dat er nog veel valt te verbeteren aan de mensenrechtensituatie in Nederland blijkt duidelijk aan het aantal aanbevelingen dat Nederland van zowel de mensenrechtenraad van de Verenigde Naties als verschillende VN-verdragcomités krijgt, die toezien op de naleving van de UVRM en de verschillende conventies en verdragen. Zo geven de aanbevelingen die bijvoorbeeld voortkomen uit de Universal Periodic Review een duidelijk beeld van het soort problemen dat we hier in Nederland nog kennen met de naleving van mensenrechtenconventies en -verdragen. Een groot aantal van deze aanbevelingen zijn gericht aan de Rijksoverheid. Een aantal vallen echter ook onder het mandaat van de gemeente en zullen op lokaal niveau moeten worden aangepakt.

Een jaarlijkse gemeentelijke mensenrechtenscan maakt mensenrechtenschendingen in Amsterdam inzichtelijk, creëert de mogelijkheid om de rechten van alle Amsterdammers te versterken en maakt van Amsterdam wereldwijd koploper op het gebied van mensenrechten. Door als verantwoordelijke hoofdstad kritisch naar onszelf te kijken, verbeteren we niet alleen de naleving van mensenrechten in Amsterdam, maar geven we ook het juiste signaal af naar de rest van de wereld.

Structurele aandacht voor mensenrechten hoort een Amsterdamse traditie te zijn.

Door ieder jaar een Amsterdamse mensenrechtenscan uit te voeren op een specifieke mensenrechtenconventie of -verdrag, daaraan een actieplan te koppelen en hier ieder jaar op 10 december, de Internationale Dag van de Rechten van de Mens, aandacht aan te besteden, wordt Amsterdam *de* mensenrechtenhoofdstad van de wereld.

Het begint bij de rechten van het kind

Ieder jaar aandacht voor een ander verdrag vereist een keuze. De initiatiefnemers kiezen daarvoor voor de rechten van het kind. Veel taken van de gemeente zijn essentieel om kinderen veilig, gezond en gelukkig te kunnen laten opgroeien: toegang tot onderwijs en zorg, privacy van kinderen, het recht op inspraak in zaken die hen aangaan en het recht op bescherming tegen mishandeling. Door kinderrechten overal in de stad zo goed mogelijk centraal te stellen wordt het belang van het kind steeds de eerste en belangrijkste overweging. En dat is hard nodig. Uit de rapportages van de Amsterdamse Kinderombudsman, alsook het jaarbericht kinderrechten van UNICEF en Defence for Children krijgen we een jaarlijkse update over de situatie van kinderen in Nederland. Het jaarbericht kinderrechten 2018¹ bevat enkele positieve trends: de overheid werkt aan een meer kindvriendelijke verblijfsregeling voor minderjarige slachtoffers van mensenhandel en de aanpak van kindermishandeling krijgt prioriteit. Bovendien zitten er minder kinderen in een politiecel.

Het beeld is echter niet onverdeeld positief. Steeds meer alleenstaande kinderen verdwijnen bijvoorbeeld uit de opvang waardoor ze kwetsbaar zijn om slachtoffer te worden van mensenhandel. Het aantal aanvragen voor het kinderpardon is gedaald van 270 in 2016 naar slechts 100 aanvragen in 2017. Ondanks dat het burgerinitiatief van Tim Hofman op veel steun uit de samenleving kan rekenen heeft minister-president Rutte op 2 november jl. aangegeven

¹ https://www.defenceforchildren.nl/media/2588/dfc-18-jaarbericht_totaal_wt_lr.pdf.

Initiatiefvoorstel voor de raadsvergadering van

dat er geen nieuw kinderpardon komt.² Het uitzetten van in Nederland gewortelde kinderen kan schade toebrengen aan de ontwikkeling van deze kinderen.³

Uit onderzoek van de landelijke Kinderombudsman blijkt dat kinderen en jongeren in armoede op “alle levensgebieden achterstand oplopen en de aanpak van armoede op dit moment nog te weinig samenhangend is.”⁴ Lesbische, homoseksuele, biseksuele, trans en intersekse kinderen (LHBTI-kinderen) zijn in het bijzonder kwetsbaar. Deze kinderen en jongeren botsen vaak tijdens hun ontwikkeling met normen die in hun leefomgeving bestaan voor seksuele oriëntatie, genderidentiteit en -expressie of geslachtskenmerken.⁵

Bij een scan naar naleving van kinderrechten en daaruit voortkomende acties moet in het bijzonder aandacht zijn voor deze kwetsbare kinderen.

De fracties van D66, GroenLinks, VVD, Bij1 en PvdA stellen het college voor om:

1. Jaarlijks een mensenrechtenscan te doen naar de naleving van door Nederland ratificeerde mensenrechtenverdragen in Amsterdam, te beginnen met de naleving van het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind (IVRK);
2. Tijdens de eerste kinderrechtenscan in het bijzonder aandacht te schenken aan de bijzondere zorgplicht die de overheid heeft bij de naleving van kinderrechten van kwetsbare kinderen. Daarbij kan worden gedacht aan LHBTI-kinderen, kinderen die op de vlucht zijn, kinderen met een beperking en kinderen die in armoede leven;
3. Ieder jaar naar aanleiding van de scan een Amsterdams actieplan op te stellen om de naleving van mensenrechten te verbeteren en deze te presenteren op de Internationale Dag van de Mensenrechten op 10 december;
4. Op basis van dit jaarlijkse onderzoek verbeterpunten op het gebied van naleving van mensenrechten onder de aandacht te brengen bij relevante partners in de stad.

Stukken

Meegestuurd

Bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel

Ter inzage gelegd

n.v.t.

De leden van de gemeenteraad van Amsterdam

A.R. Hammelburg (D66)
F. Roosma (GL)
E. Van der Burg (VVD)
S.H. Simons (Bij1)
N.V.M. La Rose (PvdA)

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/videos/2018/11/02/persconferentie-na-ministerraad-2-november-2018>.

³ M.E. Kalverboer en A.E. Zijlstra, 'De schade die kinderen oplopen als zij na langdurig verblijf in Nederland gedwongen worden uitgezet', Rijksuniversiteit Groningen 2006.

⁴ <https://www.dekinderombudsman.nl/ul/cms/fck-uploaded/2017.12.05RapportAllekinderenkansrijk.pdf>

⁵ <https://www.coc.nl/wp-content/uploads/2014/02/Rapport-LHBTI-kinderen-in-Nederland-2014.pdf>.